

KESKKONNAAMET

Transpordiamet
maantee@transpordiamet.ee

Teie 03.03.2025 nr 8-1/25-010/3425-1

Meie 17.03.2025 nr 6-2/25/4225-2

Arvamus riigitee 11230 Harju-Risti-Riguldi-Võntküla tee km 44,078 asuva Riguldi silla (nr 382) rekonstrueerimise projekteerimistingimuste eelnõu kohta

Esitasite Keskkonnaametile¹ ehitusseadustiku § 31 lg 4 alusel kooskõlastamiseks või arvamuse avaldamiseks riigitee 11230 Harju-Risti-Riguldi-Võntküla tee km 44,078 asuva Riguldi silla (nr 382) rekonstrueerimise projekteerimistingimuste eelnõu (edaspidi eelnõu) koos lisadega.

Projekteerimistingimuste menetluse esemeks olev riigitee 11230 Harju-Risti-Riguldi-Võntküla tee km 44,078 asuv Riguldi sild (nr 382) paikneb riigi transpordimaa kinnisasjal (katastritunnus 52001:001:0077) Lääne maakonnas Lääne-Nigula vallas Riguldi külas. Koostatava projekti eesmärgiks on projekteerida majanduslikult mõistlik lahendus silla remondiks või vajadusel rekonstrueerimiseks.

Keskkonnaamet lähtub oma tegevustes [põhimäärusest](#), mille § 7 lg 2 p 3 kohaselt annab Keskkonnaamet kooskõlastusi ja nõusolekuid õigusaktides sätestatud juhtudel ja korras (täpsemad suunised ehitamise kooskõlastuste osas on leitavad [Keskkonnaameti kodulehel](#)). Looduskaitseaduse (LKS) § 14 lg 1 p 7 kohaselt ei või kaitsealal, hoiualal, püsielupaigas ja kaitstava looduse üksikobjekti kaitsevööndis ilma kaitstava loodusobjekti valitseja nõusolekuta anda projekteerimistingimusi. Eesti looduse infosüsteemi (EELIS, Keskkonnaagentuur) andmetel Riguldi sild ei asu ühelgi kaitsealal, hoiualal, püsielupaigas ega kaitstava looduse üksikobjekti kaitsevööndis. Silla lähipiirkonnas ei ole teada kaitsealuste liikide leiukohti. **Kuna käesoleval juhul ei ole kooskõlastuse küsimise aluseks ükski eelnimetatud asjaolu, siis loobub Keskkonnaamet projekteerimistingimuste eelnõu kooskõlastamisest ja esitab ehitusseadustiku § 31 lg 4 p 2 alusel oma arvamuse.**

Ehitusala jääb Riguldi jõe 50 m laiusesse kalda ehituskeeluvööndisse, kus on keelatud uute hoonete ja rajatiste ehitamine². Käesolevaga uusi ehitisi ei rajata, vaid rekonstrueeritakse olemasolevat, seega ei ole tegevus vastuolus LKS § 38 lg-ga 3.

Linnulennult 440 m kaugusele loode poole jääb Nõva-Osmussaare hoiuala³ ning Riguldi jõgi voolab enne merre suubumist nimetatud hoiualal. LKS § 32 lg 2 kohaselt on hoiualal keelatud nende elupaikade ja kasvukohtade hävitamine ja kahjustamine, mille kaitseks hoiuala moodustati ning kaitstavate liikide oluline häirimine, samuti tegevus, mis seab ohtu elupaikade, kasvukohtade ja kaitstavate liikide soodsa seisundi. Arvestades kavandatava tegevuse iseloomu ja kaugust hoiualast ning selle kaitse-eesmärgiks seatud elupaigatüüpide (rannaniidu elupaigatüüp jääb Riguldi jõge mööda u 800 meetrit allavoolu) ja liigi elupaikadest, ei ole eeldada, et tegevusega kaasneks olulist negatiivset mõju hoiualale.

¹ Kiri on registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 03.03.2025 nr 6-2/25/4225 all.

² LKS § 38 lg 3.

³ Vabariigi Valitsuse 28.02.2006 määrus nr 59 „Hoiualade kaitse alla võtmine Lääne maakonnas“.

Lisaks kuulub Riguldi jõgi alates Leidissoo peakraavi suudmest kuni suubumiseni merre lõhe, jõforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaigaks olevate veekogude nimistusse⁴, millel on vastavalt LKS-le keelatud olemasolevate paisude rekonstrueerimine ulatuses, mis tõstab veetaset, uute paisude rajamine ning veekogu loodusliku sängi ja veerežiimi muutmine⁵.

Keskkonnaamet viis Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi (EMKF) 2014–2020 toel läbi kalade kudetingimuste parandamist meres, jõgedes ja järvedes (EMKF meede 1.18). Üheks projektiks oli kalade kudetingimuste parandamine Riguldi jõel ja Leidissoo peakraavil. Riguldi jõel teostati 2018. a kolmes kohas kudealade parendustegevusi, lisaks jõesuudme avamist. Üheks kudealade parendamise piirkonnaks oli Riguldi jõgi silla juurest allavoolu. Riguldi jõe (pikkus 11,8 km, valgala 70,4 km²) kudealade suuruseks on hinnatud 0,4 ha ning potentsiaalseks laskujate hulga 138. Lisaks suubub Riguldi jõkke Höbringi oja (pikkus 7,1 km, valgala alla 10 km²), kus on 0,3 ha taastootmisalasid ja potentsiaalne laskujate hulk on 106 isendit. 2018. a kaevati Riguldi jõe suue uude kohta ja rajati kudepaljandeid. Mõned kudepaljandid rajati ka Riguldi ja Vanaküla seirepunktidesse. Seetõttu hinnatakse Vanaküla seirepunkti kvaliteeti 2018. a alates väga heaks (AA). Forellitähnikute asustustihedus on alates 2014. a jões tõusnud ning asustustihedused on püsinud kõrge⁶.

Arvestades, et Riguldi jõgi on nn lõheliste veekogu ning nimetatud kohas on parendatud lõhilaste kudealadesid, tuleb projekteerimisel arvestada järgnevate tingimustega:

1. Parim lahendus lõhilaste veekogule on, kui silla ehitusel/rekonstrueerimisel projekteeritakse tööd väljaspool jõge ning veesisesid töid ei teosta. Juhul, kui selline lahendus ei ole võimalik, tuleb veesisesid töid teostada võimalikult minimaalselt ning lühiajaliselt. Ehitustööd tuleb kavandada suvisel madalveeperioodil ja väljapoole lõhilastele tundlikku aega, milleks on 01.06-15.09.
2. Koostatavas projektis tuleb selgelt välja tuua, kas võrreldes olemasolevaga muutub veekogu ristlõike pindala. Riguldi jões ei tohi tööde teostamisega jõepõhja muuta, kahjustada ega tekitada paisutusi, sh jõe ristlõiget vähendada, mille tulemusel halveneb lõhilaste kudeala, sh 2018. a rajatud koelmu, mis asub silla lähisel allavoolu. Tööde teostamisel tuleb vältida setete allavoolu kandumist.
3. Projektiga tuleb lahendada ka jõe ajutise voolamisega seotud küsimused tööde teostamise perioodil, juhul kui on vajalik vee töötsoonist möödajuhtimine. Vee-elustiku elutingimuste säilitamiseks ehitustööde ajal tuleb vee töötsoonist möödajuhtimisel tagada ökoloogiline miinimumvooluhulk jõe osas, kus otseselt ehitustöid ei tehta. Ökoloogiline miinimumvooluhulk on vooluveekogu vooluhulk, mis tagab ökosüsteemi toimivuse⁷. Sild ei tohi tekitada paisutust ega rändetõket vee-elustikule. Riguldi jõgi peab pärast ehitustöid jääma võimalikult looduslikuks. Jõe veerežiimi ei ole lubatud muuta. Rajatis ei tohi veevoolu aeglustada ega kiirendada.
4. Silla projekteerimisel tuleb arvestada, et kallasrada veekogu ääres on elustiku (väikeelulid jt) jaoks alati vajalik. Kallasrada peab saama kasutada nõ kuival maal ja seda ka kõrgveeseisu ajal. Võimalikud lahendusvariandid on toodud käsiraamatus „Loomad ja liiklus Eestis“⁸.
5. Riguldi jõgi (kood VEE1103900) on avalikult kasutatav veekogu, millel on kalda veekaitsevöönd 10 m. Veeseaduse (VeeS) § 119 p2 kohaselt on veekogu veekaitsevööndis on keelatud puu- ja põõsarinde raie Keskkonnaameti nõusolekuta, välja arvatud maaparandussüsteemi ehitamiseks ja hoiuks.
6. Olemasoleva silla rekonstrueerimisel tuleb eelistada tala- või raamsilla projekteerimist. Koostatavas projektis tuleb välja tuua kui veekogusse alaliselt ja ajutiselt allapoole veepiiri paigaldatakse ja/või veekogust süvendatakse materjali. Sellest tulenevalt võib tekkida kohustus

⁴ Keskkonnaministri 15.06.2004 määrus nr 73 „Lõhe, jõforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaikade nimistu“.

⁵ LKS § 51 lg 1.

⁶ M.Kesler jt 2024. EESTI KALANDUSSEKTORI RIIKLIKU TÖÖKAVA TÄITMINE 2022.- 2024. AASTAL (riigihange viitenumbri 240365). Tartu Ülikool Eesti Mereinstituut. lk 104 <https://www.agri.ee/sites/default/files/documents/2024-03/uuring-2024-akp-1%C3%B5he-meriforell.pdf>.

⁷ Veeseadus § 174 lg 7.

⁸ Leitav Transpordiameti veebilehel: <https://www.transpordiamet.ee/elusloodus>.

taotleda keskkonnaluba vee erikasutuseks või registreerida veekeskkonnariskiga tegevus (veeseadus § 187, § 196 ja § 197). Lisada materjali mahud ja liigid kuupmeetrites. Veekogusse tahke aine paigutamise mahuna tuleb arvestada seda osa materjalist, mis paigutatakse allapoole tavapärast veepiiri veekogusse.

Juhime tähelepanu⁹:

- **silla või truubi ehitamine toimub registreeringu alusel mistahes tegevuse mahtude korral, kui sild või truup paikneb avalikul või avalikult kasutataval veekogul.** See tähendab, et kui veekogu süvendamise ja/või veekogusse tahke aine paigutamise maht ületab 100 m³, on endiselt tegevuseks **vaja registreeringut**, mitte keskkonnaluba;
- kui sild on võimalik ehitada nii, et **ajutiselt ega püsivalt veekogus mingeid töid ei tehta**, siis registreeringut ega keskkonnaluba ei ole vaja;
- kui silla või truubi ehitamise käigus on vajalik muuta püsivalt veekogu kaldajoont, võib selleks tegevuseks vajalik olla keskkonnaluba;
- registreeringu taotlemisel võib olla vajalik koostada keskkonnamõju hindamise eelhindang.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Helen Manguse
juhataja
keskkonnakorralduse büroo

Elviira Vanatare 511 9817 (keskkonnakorraldus)
elviira.vanatare@keskkonnaamet.ee

Meeli Kesküla 5345 4246 (looduskasutus)
meeli.keskula@keskkonnaamet.ee

Kerli Pettai 5302 2467 (vee-elustik)
kerli.pettai@keskkonnaamet.ee

Heleene Voika 5699 7325 (vesi)
heleene.voika@keskkonnaamet.ee

⁹ Rohkem infot Keskkonnaameti kodulehel <https://keskkonnaamet.ee/keskkonnakasutus-kiirgus/vesi/registreeringud-ja-raie-veekaitsevoondis#silla-voi-truubi-ehi>.